

Suomen Potilasturvallisuusyhdistys ry

Suomen
Potilasturvallisuusyhdistys

Potilasturvallisuus

...periaatteet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on **varmistaa** hoidon turvallisuus sekä **suojata** potilasta vahingoittumasta.

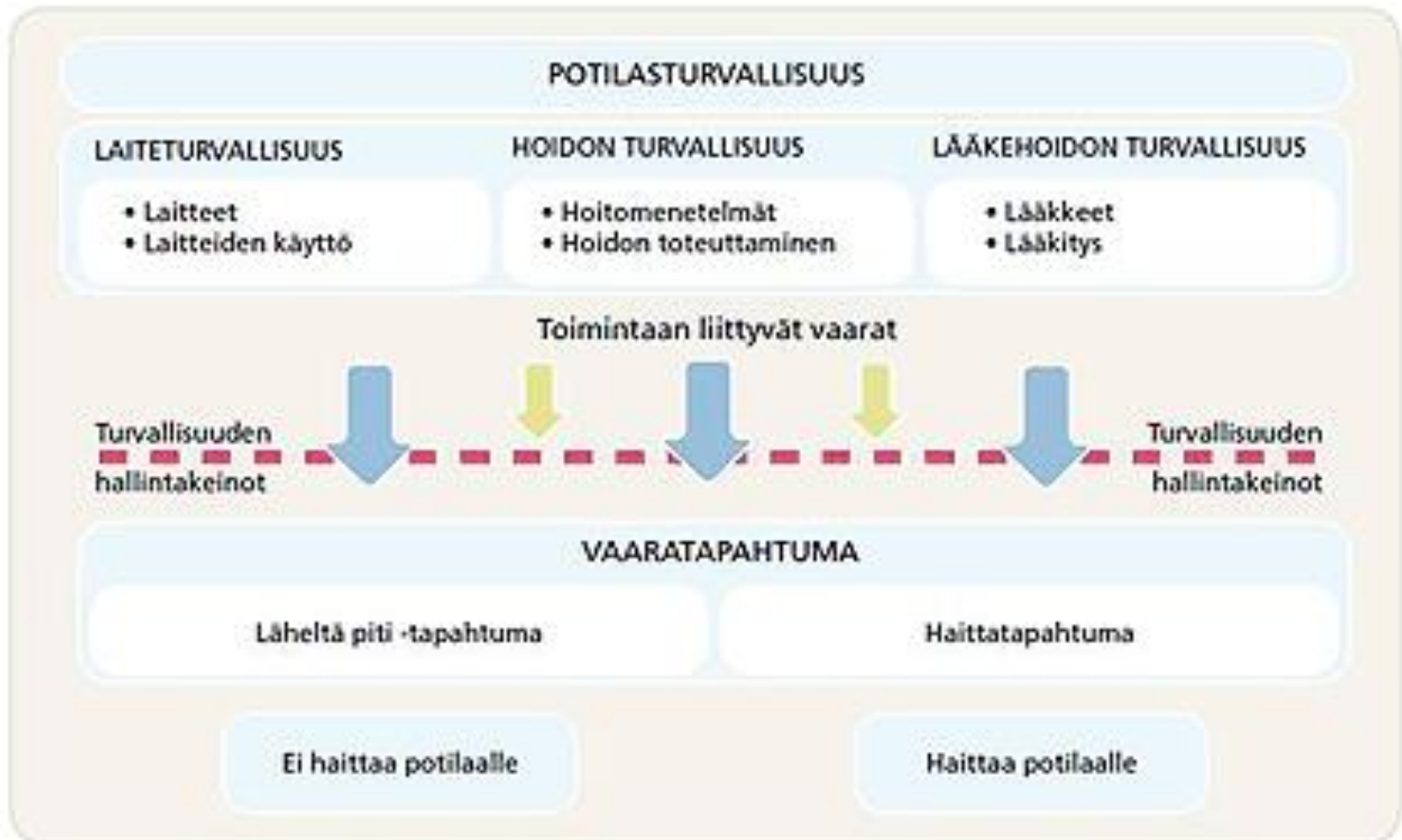
Potilas- ja lääkehoidon
turvallisuuksanasto (2007)

Mitä potilasturvallisuus on?

- Hoitoa, josta ei koidu vaaraa potilaalle vahingon, erehdyksen, unohduksen tai lipsahduksen vuoksi
- Hoitoyksikön periaatteita, käytäntöjä ja hyviä prosesseja, joilla riskejä ja vaaratilanteita ennakoidaan ja estetään
- Inhimillisten virheiden ehkäisyä - voimme estää yli puolet vahingoista
- Yhdessä oppimista ketään syyllistämättä
- Yhteinen asia - kuuluu jokaiselle potilasta hoitavalle

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2013

Potilasturvallisuuden osa-alueet

Systeminäkökulma potilasturvallisuuteen

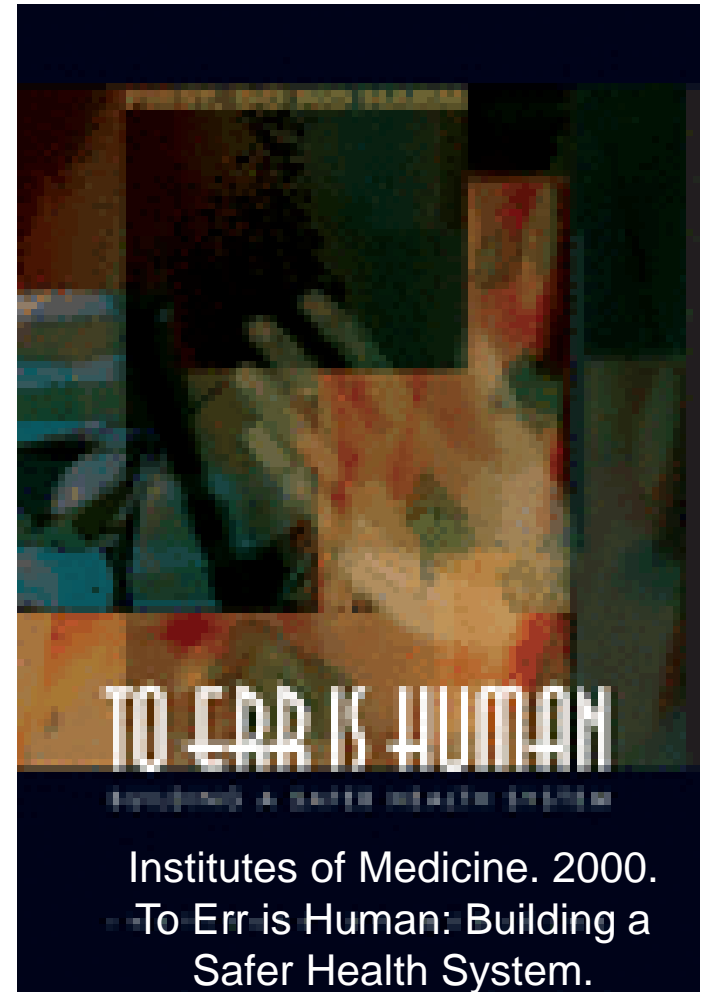

Vincent, C. et al. BMJ 1998;316:1154-1157

”...yli puolet olisi vältettävissä yksinkertaisin keinoin...

”Death rate due to error was one in 270 (0.4 per cent), of which **65 per cent were deemed preventable**”

(Calland et al. 2002)

Suomen

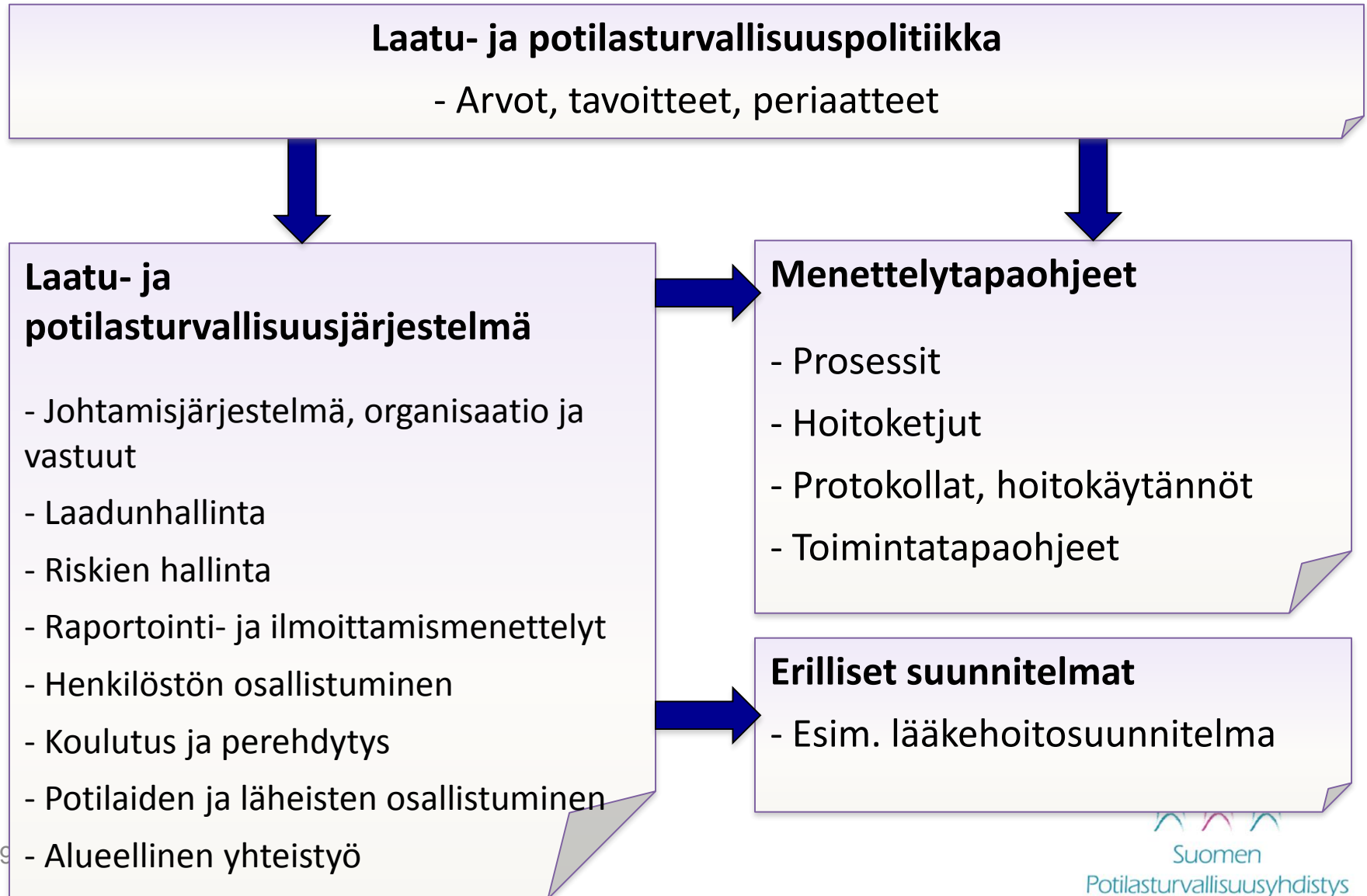
Potilasturvallisuusyhdistys

Terveydenhuoltolaki § 8

- toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin
- toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua
- perusterveydenhuollon on vastattava potilaan hoidon kokonaisuuden yhteensovittamisesta, jollei siitä muutoin erikseen sovita
- terveydenhuollon toimintayksikön (terveystakeskus, sairaala) on **laadittava suunnitelma laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta.**
- otettava huomioon potilasturvallisuuden edistäminen yhteistyössä sosiaalihuollon palvelujen kanssa

Suunnitelma laadun ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta

Miten potilasturvallisuutta edistetään?

- Vaaratapahtumista oppiminen
- Riskien analysointi
- Turvallisuus toimintoihin ja prosesseihin
- Toiminnan ja työympäristön kehittäminen
- Koulutus ja perehdytys

Potilasturvallisuuden edistämisen ydinkohtia,

STM, 2008

Vaaratapahtumista oppiminen

Millaisia
tapahtumia
ilmoitetaan?

Mitä ja miten
tapahtumasta
ilmoitetaan?

Miten ilmoitus
ja tapahtuma
käsitellään?

Miten tapah-
tumista saatuja
tietoja hyö-
dynnetään?

Miten
seurataan
muutosta?

Raportointiprosessi

Vaara-
tilanteen
tunnistus

Ilmoituksen
teko

Ilmoituksen
vastaanotto,
luokittelu ja
analysointi

Päätös
jatkotoimista

Seuranta
ja arviointi

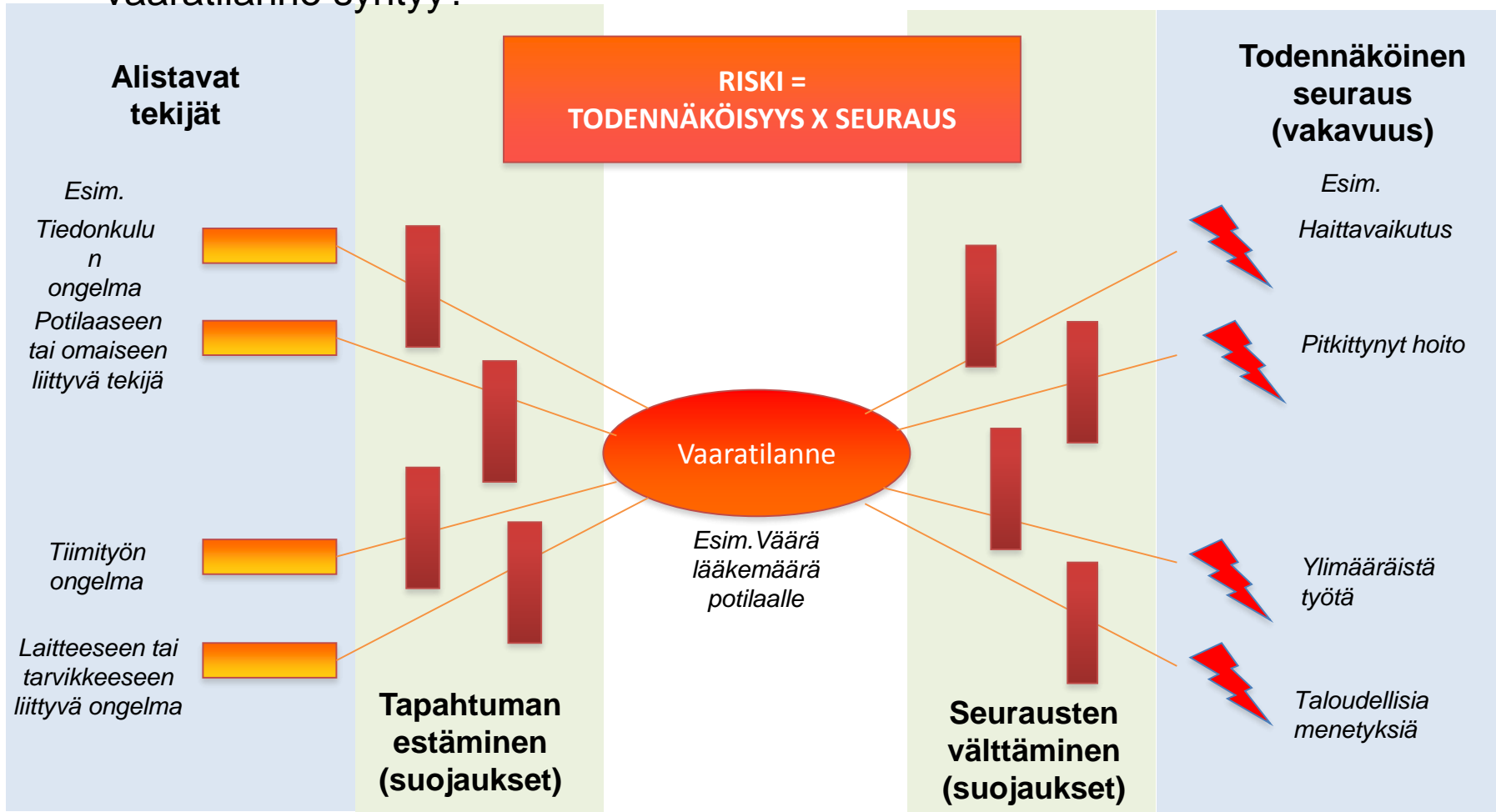
Tarkempi tutkinta (tarvittaessa)

Riskien analysointi

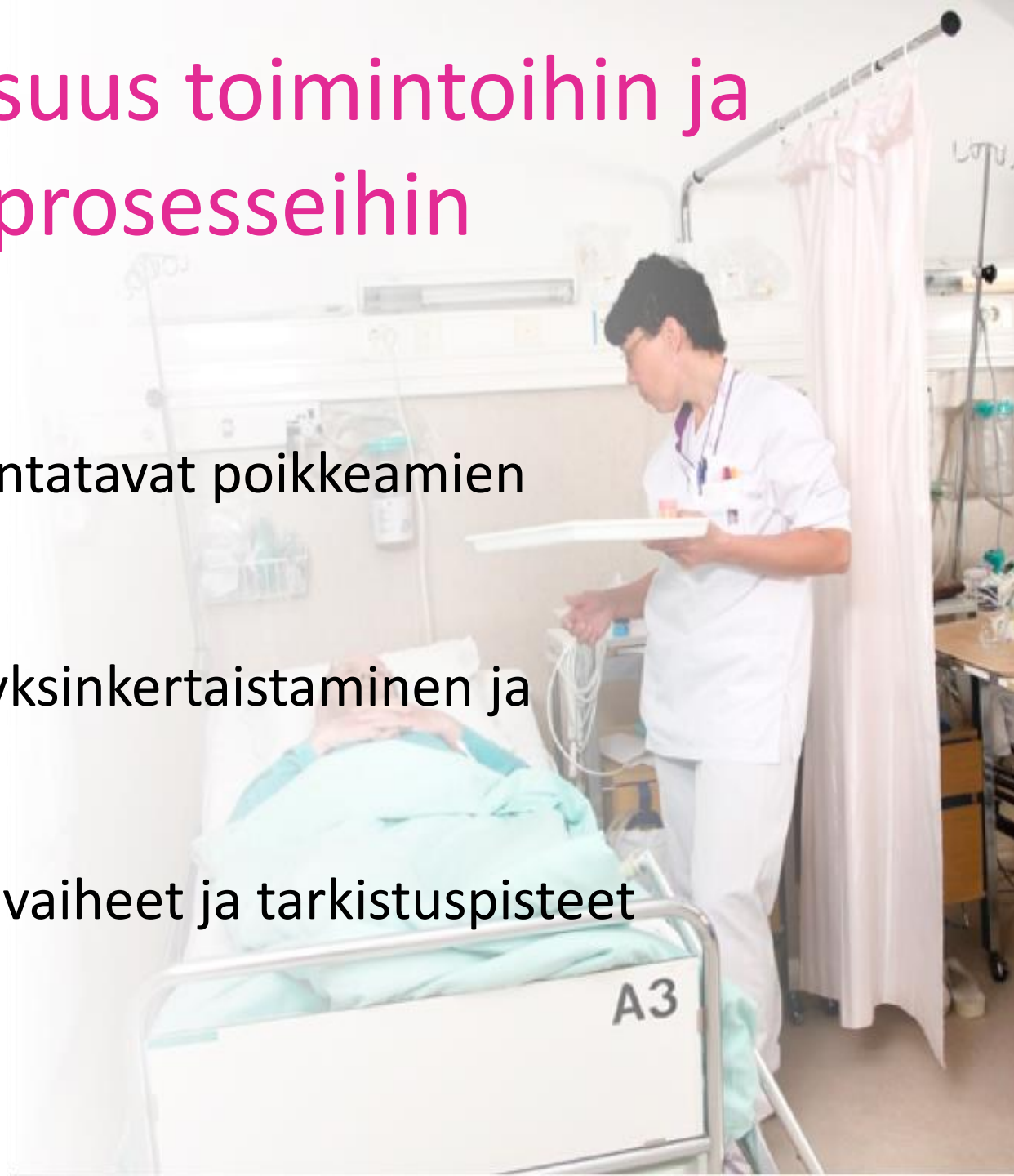
Kuinka todennäköisesti vaaratilanne syntyy?

Mitä siitä voi seurata?

Turvallisuus toimintoihin ja prosesseihin

- Vakioidut toimintatavat poikkeamien välttämiseksi
- Työprosessien yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen
- Varmistavat työvaiheet ja tarkistuspisteet

Toiminnan ja työympäristön kehittäminen

- Virheitä estävät suojaukset (tekniset ja toiminnalliset)
- Työympäristön rauhoittaminen, häiriötekijöiden poistaminen
- Suorituskykyyn vaikuttavien tekijöiden (väsymys, stressi, työn kuormittavuus) hallinta

Koulutus ja perehdytys

- Potilasturvallisuus on osa perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta, sekä henkilöstön perehdytystä
- Tarvitaan **tietoisuutta** potilasturvallisuuteen vaikuttavista **riskeistä** sekä niiden **turvallisuutta edistävistä käytännöistä** ja kykyä soveltaa niitä työssä

Potilasturvallisuutta taidolla – yhteinen tietopohja koko Suomeen

- 10 verkkokurssin kokonaisuus (noin 5 tuntia opiskelua)
- WHO:n Patient Safety Curriculumin mukainen sisältö
- Sähköinen alusta potilasturvallisuus-
kulttuurin kehittämiseen**
- Yli 80 000 suorittanutta

Lisätietoa: www.potilasturvaportti.fi

Turvallisuuskulttuuri

- On yksilöiden ja yhteisöjen yhteinen arvoihin perustuva tapa toimia siten, että varmistetaan potilaiden saaman hoidon turvallisuus
- On kykyä ja tahtoa ymmärtää
 - Millaista turvallinen toiminta on
 - Millaisia vaaroja organisaation toimintaan liittyy
 - Miten em. vaaroja voidaan ehkäistä
- Hyvässä turvallisuuskulttuurissa
 - Turvallisuudesta välitetään aidosti
 - Toimintaan liittyviä vaaroja pyritään ymmärtämään ja ennakoimaan
 - On syyllistämätön ja avoin ilmapiiri, epäkohdat tuodaan esille ja niille tehdään jotakin

Kehittyneen potilasturvallisuuskulttuurin tunnusmerkkejä

- **Tietoisuus** kaikilla tasoilla – aktiivinen tiedon hankinta ja jakaminen
- **Luottamus** kaikkien välillä – oikeudenmukaisessa kulttuurissa virheistäkin voi kertoa ilman pelkoa syylistämisestä
- Jatkuva **oppiminen** – organisaatio oppii sekä onnistumisista että epäonnistumisista
- **Huoli** turvallisuudesta – vahinkojen välttäminen ei johda liialliseen itsevarmuuteen

Hudson (2003). *Quality and Safety in Healthcare* .